

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Közkönyvtárak.

Budapest, október 26.

Az új parlament egyik szobájában most allitanak fel egy kis könyvszekrényt, telerakva a legjobb magyar könyvekkel. A csinos kis főlegfeszékény homlokzatán Magyarország címere díszel a falra és felírás van: „A Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának adománya.” Minisztereknek, képviselőknek és a sajtónak fogják itt bemutatni ezt a kis mintakönyvtárt, amelyhez hasonló 32 darab a napokban megy szét az ország különböző vidékeire, hogy a magyar irodalom teljes fegyverzetével harcoljon ott a műveletlenség ellen, a nemzeti politika mellett.

Székely Kálmán könyvtárainak fogják elnevezni majd ezeket az új könyvtárakat, mert az ő gondolata volt az, hogy az egész országot nemcsak magyar kisdudodóval és magyar népiskolákkal, hanem egyszersmind magyar népkönyvtárakkal is be kell népesíteni. Mielőtt még miniszterelnök lett volna, e célra létesítette a Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsát. Munkáját azonban nem fejezhette be s most utódja, Berzeviczy Albert szervezte meg a mintaszerű népkönyvtárakat és Wlassics miniszter adta hozzá az állam segítségét. Egy nagyszabású koncepció szerény kezdeténél állunk, mely végeredményében magyarrá fogja tenni a nemzetet s egyszersmind szilárdabb alapot teremt a magyar irodalomnak.

Tíz esztendő érlelő munkája kellett hozzá, hogy végre a magyar szépirodalom is belekerüljön az állami költségvetésbe, amelyből a színészet s a képzőművészetek már annyi százezer emésztettek fel. Most egyszerre 40.000 korona értékben vásároltak az állam pénzből jó magyar könyveket s évről-évre mind nagyobb és nagyobb összeget fognak magyar könyvek vásárlására fordítani és évről-évre kiépítik az egész

országban a magyar könyvtárak hálózatát. S úgy a magyarosítás, mint a magyar irodalom pártolása tekintetében korszakalkotó lesz az az akció, mely Székely Kálmán, Berzeviczy Albert és Wlassics Gyula neveihez van fűzve. Ez akcióval kezdődik a magyar könyv kultusza.

A nemzetek összekapcsolója, a népek oktatója, az eszmék terjesztője, a felvilágosodás hirdetője, a szabadság előharcosa, új korszakok megnyitója, tévelygők kalauza, gyöngék mánója, szenvedők vigasza: — a könyv.

Mindent eldob magától, ki a könyvet eldobja. S hogy a magyar nemzet nagy zöme nem tudja még ma sem megbecsülni kellőleg a könyvet, ebből nagy kára van az irodalomnak is, de sokkal nagyobb kára van magának a nemzetnek.

Sokat panaszkodnak, hogy nincsen magyar közszellem; nincs igazi magyar társadalom, nincs társasélet, nincs igazi közvélemény, mely hangot adna, az állami nagy gépezet minden helyére nem találjuk meg a kellő elemet, a nagy alkotmányos keret nem tudjuk teljesen betölteni, nagy nemzeti akciók is hidegen hagyják a nemzet nagy tömeget s a legmodernebb áramlatok is csak kis hullámgyűrűkben tudnak elterjedni, míg a népmiliónok nagy tengere lomha, mozdulatlan, közömbös marad.

Hát ennek is az az oka, hogy a szabad eszmék hálója: a könyv, nem kopogtat be nálunk házról-házra, mint más államok mozgó, eleven, érző, gondolkodó és minden alkalommal megnyilatkozó s magáról eléjtelt adó társadalmában.

A könyv mint egy villámvezető hálózat szövi be a külföldi társadalom minden rétegét, száz- és százezer állomása van, jelző csengtyűje ott cseng minden család szobájában; s ha aztán megjelenik egy-egy munka, mely előbbre viszi a tudományt, mely új

irányt szab a nemzeti gondolkodásnak, mely társadalmi vagy nemzeti célokra izgat, akkor ez a hatás egyszerre érzik száz- és százezer emberben, az irány szétterjed, a tudomány szétsugárzik, a szellem közkinccsé válik.

Nálunk a könyvnek ez a hálózata a társadalomnak csak nagyon kis részét szövi be. A nemzet nagy tömege kettévágja a vezető huzalt, melyen keresztül feléje sugározhaték a tudomány, a haladás, a szabad szellem.

Hogyan terjeszse már most nálunk a könyv a szépirodalom erkölcsét és izlését, a tudomány felvilágosodását s hogyan igzasson nemzeti küzdelmekre?

Mindent le lehet nézni, s mindent lehet nélkülözni a világon, csak egyet nem: a könyvet. S nekünk magyaroknak kétszeres okunk van rá, hogy megbecsüljük azt a fegyvert, melyet a könyvben bírnak; mert nálunk a könyv nemcsak az általános műveltségnek eszköze, de nemzetiségi fegyver is. Ahány magyar szellemű könyv jelenik meg, annyi fegyverrel vagyunk gazdagabbak nemzetiségünk védelmében. Ahány családba bejut a jó magyar könyv, annyi családot nyertünk meg a művelt magyar nemzetnek.

Miután Székely Kálmán gondolatát Berzeviczy Albert és Wlassics miniszter egyesült erővel megtestesítik, inaurálják a magyar könyvek kultuszát és új ösvényt törnek a nemzeti kultúra előhaladására.

Porzolt Kálmán.

BELFÖLD

Négyülés az önálló vámterület érdekében. A pestmegyei Dunakeszin nagy négyülés volt ma délután az önálló vámterület érdekében. Várták oda az országos függetlenségi párt több képviselő tagját, de azok a lazházai Kossuth-szobor leleplezése miatt nem utazhattak le. Nevükben Gara József lapszer-

TÁRCA

Egy kis zuhany.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Máriássy Barnáné.

Unott egykedvűséggel lépett ki egy körüti kávéházból Somossy hadnagy. Sapkáját melyen a szemére huzta. Untatta a fiuk üres fecsegése, amely egy virágáros leány, a kis Fifino körül forgott. Bosszantotta, hogy lehet ennyit beszélni az ilyen kis senkiről. Ha legalább asszonyról lett volna szó. Társaságbeli férjes asszonyról. — Szivarra gyújtott. Csinos fiatal nő haladt el mellette. Izléses, egyszerű. Uri nő.

Sietve ment, a nélkül, hogy bármi iránt is érdekelt volna. Csaknem zavarta, hogy hét órákor egyedül, minden kíséret nélkül jár az utcán.

Somossy utána sietett. Szemügyre vette.

— Ennivaló teremtés, — szól félhangon.

Pár pillanattal mellette haladt. A fiatal asszony nem látszott tudomást venni jelenlétéről. Majd elébe került. Megállott. Tüzes pillantással nézte hullámcsa járását. Az asszonyka összereszt. Vére arcába szökött. Megkettőztette lépteit. Somossy öntelten mosolygott.

— Eszrevet s elpirult. — Elégülten pödörte meg kis fekete bajuszt. A következő fordulónál ismét elébe került. Szorosan mellé lépett, szenvedélyesen sugta a fülebe.

— Ennivaló szépség.

Az asszony összeharapta ajkát. Vad indulat fogta el a tolokodó arcátlanokra. Körülnézett, mintha bérkocsit keresne. De kocsit nem volt

sehol a közelben. Csaknem félelem lepte meg. Lakása meg nagyon messze volt. Lázás sietséggel folytatta útját. A huszár nem tégtott. Majd előtte, majd mellette haladt, s mind hangosabban fejezte ki elragadtatását az asszonyka szépsége fölött. A fiatal nő ügyet sem vetett rá. Letért a körutról s csaknem futva haladt a gyéren világitott mellékutcán, merre útja vezetett. Szive hevesen dobogott. Csaknem összeesett már, az izgatottságtól. A huszár folyton a nyomában.

— Mit tegyek? — gondolta az asszony. Ha ez még soká tart, nem bírom.

Bizonytalanul nézett végig a félig sötét utcán. — Talán csak lesz itt rendő — fűzte tovább — aki megszabadít ez arcátlan tolokodásától.

Rendő nem volt. A huszár már a legtúzeőbb vallomásokkal ostromolta. Az asszonyka arcára rémület rajzolódott. Tanácstalanul futott támadója elől. Tepeidőtt, de borus vonásai egyszerre földelültek!

— Váry! — sziszegte fogai között, majd elégülnen mosolygott.

— Uram! — szólott oda üldözőjének — ha tovább is kíséri akar, jöjjen mellém.

A huszár az első meglepetéstől csaknem kiejtette szájából a szivarját.

— Szelidül már a kicsi! — szólott félre öntelten. Kihuzta magát. Peckesen lépkedett. Kardjával pokoli zajt ütött. Előszedte legellenállhatatlanabb mosolyát. Csábítón hunyorgatva szólott:

— Nagyon kedves öntől szép asszony, hogy végre meghallgat.

De ki is méltányolná jobban a szépségét, mint én?

— Nos, — folytatta az asszony, — hát mutassa be magát, amint jól nevelt emberhez illik.

— Somossy hadnagy, asszonyom, legodaadobb hódolója.

Elragadóan öntötte össze bokáját, csak úgy pengett a sarkantyú. Közelhajolt az asszonyhoz.

— Ha nincs ellenére — szólott forró pillantással, — talán betérhetnének pár pillanatra e kis téri sétányra, ahol senki sem zavarna.

Az asszony közel volt hozzá, hogy hangosan fölkaugjon. Ha Béla látta, — gondolta. Elkormányodott. Majd megnyugodott. Mosolylyal ajkán válaszolt a huszárnak.

— Nem, édes Somossy, nem lehet. Elhallgatott. Majd szinlett habozással folytatta. — Ha azonban szives lesz lakásomig elkísérni, örömmel fogadom.

— Föltétlenül elkísérem — szólott a huszár kegyesen.

Bizalmaskodva toltá karját az asszonyka karjába. Erős mozdulattal távolította el magától az asszony a huszárt. Arcátlanúsága pillanatra kihozta szerepéből. De csakhamar belátta az elkövetett hibát. Bizonyos kacérsággal emelte föl tekintetét a hadnagyra, mosolylyal az ajkán:

— Semmi bizalmaskodás, hadnagy uram! Hová gondol, itt az utcán?

— Hozatok egy kocsit — sürgette mohón Somossy. S kikocsizunk a ligetbe.

— Ennél sokkal jobbat tudok — vágott szavába az asszony. — Mivel máris itthon vagyunk, szivesen látom egy csésze teára.

— Ennivaló teremtés! — ismételte folyton a huszár. — Elragadó, ennivaló!

Beléptek a házba. Fölérték az első emeletre. Az asszony becsöngetett. Az ajtón fényesre csiszolt ércelapon egy férfinev állott.

— Kié e név? — kérdezte bizonyos megidegüléssel a huszár. — Csak nincs férje, asszonyom?

— Már hogyné volna — nevetett a fiatal asszony. Csak nem gondolja, hogy özvegy va-

kesztő mentette ki a távollévőket és lelkes beszédben fejtette az önálló vámtérlet szükségességét. A határozati javaslatot Vács János, a dunakeszi függetlenségi körnek elnöke terjesztette elő, hogy a népgyűlés írjon fel a kormányhoz az önálló vámtérlet mielőbbi életbe léptetése érdekében. A kérvényt a népgyűlés megbízásából Wolner Tivadar országgyűlési képviselő nyújtja be. A népgyűlésen több száz tagu küldöttséggel képviseltették magukat Ujpest és Főth községek.

A polgári perrendtartás.

— A kereskedők állásfoglalása a polgári perrendtartáshoz. —

Budapest, október 26.

Ismeretes, hogy a polgári perrendtartás törvényjavaslatának 84. §-a, amely a könyvkiadások alapuló perekben való illetékességet szabályozza, nagy aggályokat keltett az egész kereskedelmi világban. Főképp a középkereskedői körök lének a szakaszban foglalt újítástól, amely rájuk nézve a mai jogállapotl szemben határozott rosszabbodást jelent. E sérelmes szakasz módosítása, illetve a mai jogállapot fenntartása érdekében az ország összes kereskedelmi és iparkamaráinak, valamint a szabad kereskedelmi testületeknek nagy küldöttsége járt ma Plósz Sándor igazságügyi és Láng Lajos kereskedelemügyi miniszternél.

Plósz Sándor igazságügyminiszter ma délelőlt 10 órakor fogadta a küldöttséget, amelyet Lángy Leó udvari tanácsos, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke vezetett és amelynek sorában ott voltak:

Bettelheim Henrik (pozsonyi kamarai alelnök), Flittner (besztercebányai kamarai elnök), Fürst László, dr. Schreyer Jakab és Kunz Ferenc (Budapesti Magyar Kereskedelmi Csarnok), Herzfeld Frigyes (Budapest, Országos kereskedelmi és iparosarnok alelnöke), Jerfy Antal (győri kamarai elnök), Lindl József (pécsi kamarai alelnök), Szabó Káimán és Sedvay Gyula (debreczeni kamarai), Ulein József (soproni kamarai elnök), Wertheim Ármin (szekesfehérvári kereskedelmi testületi elnök), Berzay Sándor, Erachfeld Sándor, Sigmund Gusztáv (Fővárosi Kereskedők Egyesülete), Diviaczky János a (budapesti kis- és középkereskedők társulatának elnöke), Esterházy Ferenc (veszprémi kereskedelmi társulati elnök), dr. Goldberger Lajos és Mehrlinger Lipót (Textilgyárosok Országos Egyesülete), Forrai Béla (pozsonyi kereskedelmi testület), Hirsch Jakab és Meller Jeromos (Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete), Neumann Márk (tataúvárosi kereskedelmi testület), Kelemen Adolf (Budapesti Tejkereskedők Egyesülete) Ott Lajos (Budapesti Kereskedelmi Társulat elnöke) Palmert Ferenc (brassói német kereskedelmi grémium), Schlauch Károly (szegedi kereskedelmi testületi elnök), Simay Gerő (brassói kamarai alelnök), Vass Károly (Szegedi Lloyd-Társulat).

Lánzy Leó a küldöttség vezetője hosszabb és igen figyelemreméltó érvekkel támogatott összeinte beszédben tárta föl a kereskedők sérelmét.

Az eddigi jogállapot, ugymond, amely immár több, mint harminc éve van érvényben, teljes mér-

tékben kielégítette a kereskedelmi köröket; és a keletkezésé alkalmával fennforgott gazdasági és hiteltügyi indokok jelenleg épp oly hathatósan érvényesülnek, sőt még fokozottabb mérvben állanak fenn, úgy, hogy ezeket minden kényszerítő indok nélküli megváltoztatni tanácsos nem volna. (Helyeslélek.) A kereskedelmi világ joggal kérdeti, hogy tulajdonképpen miocoda tünetek voltak azok, amelyek ezen újításnak alapul szolgáltak. És hiába kérdézik, hogy vajjon tényleg az esetleges visszaélések oly tömegesek voltak-e, hogy ezek miatt az egész közvetítő kereskedelmet legfontosabb érdekeiben érinteni kellett volna. Mi azt tartjuk, hogy az a bizonyos szakasz, amely oly újítást akar életbe léptetni, amely az egész közvetítő kereskedelmet gyökerében támadja meg, a multakban nem talál kellő indokolat. Nagyméltóságod akitől utóvégre nem követelhetjük, hogy a gyakorlati életnek legreálisabb mozzanataiba is be legyen avatva, elhítheti nekünk, akik az ország összes kereskedőinek érdekeit képviseljük, hogy oly nagyfontosságú ez a kérdés, oly mélyre kiható lehet következményeiben ez a rendelkezés, hogy nem veheti fölünk rossz néven, ha bizonyos szívszóval inasztólunk álláspontunk mellett.

Itt arról van szó, hogy a közvetítő kereskedelem, amely közvetlenül a fogyasztóval érintkezik, abban a helyzetben maradjon, hogy a jóhiszemű hitelező védhesse magát esetleg a rosszhiszemű adóssal szemben.

Nem lehet a mi gazdasági viszonyainkat összehasonlítani a külföldiekkel. nem még Ausztria gazdasági viszonyaival sem. Mig külföldön az egész fogyasztóköntség ahhoz van szokva, hogy készpénzfizetés mellett vásároljon, addig nálunk még a legutolsó fogyasztó is lehetőleg hitere vesz. És habár a kormányknak ez a törekvést, hogy e tekintetben változást idézzon fel, nagyon helyesnek és nagyon indokoltkn tartjuk, de másrészt nem zárkoztunk el az elől, hogy e tekintetben gyorsan, a legközelebbi időben változást felidézni lehetetlenség volna. Hiszen mi, kereskedők, arra vagyunk utalva, hogy lorgalmat csinálunk és a forgalom elé gördülő nehézségeket kerüljük.

Magyarország első sorban agrár állam. Klien-seinknek a fogyasztóknak nagy zöme az agrár körökben, a mezőgazdasági publikumban keresendő. Már most ezzel a közönséggel szemben, amely, mint mondtamunk készpénzfizetésre szokva nincs, az egész nagy közvetítő-kereskedelem, a szóban forgó rendelkezés fenntartása mellett abba az óriási hátrányba fog kerülni, hogy könyvkiadásokon alapuló pereknél az egész országban lesz kénytelen perelni, kénytelen lesz könyveit hol ide, hol oda cipeltetni, hol itt, hol ott bizonyítani és így követeléseinek behajtásánál újabb nehézséggel küzdeni.

Az, hogy minden kereskedő üzletének székelyben perelhette adósfát, lényeges idő- és költségkíméssel járt; ha pedig most a kereskedő az országknak minden vidékein, amelyekre üzletének irtózáma kiterjed, ügyvédet fogadni és bizonyítani lesz kénytelen, ez ideig, az egyes követeléseknek aránylag csekély értékere való tekintettel, aránytalanul szaporítani fogja a költségeket.

Végül kéri a minisztert, vegye még egyszer fontotóra a kérdést, bungsúlyozva, hogy a miniszter elvégre nincs annyira angazsálva a kérdésben, hogy ne hallgathatna a kereskedő-világ kívánságára.

Dr. Plósz Sándor igazságügyminiszter erre következőleg válaszolt:

Mélyen tisztelt uraim! Már az a körülmény,

hogy önök ilyen nagy számmal voltak szívesek megjelenni, igazolja előttem azt, hogy nagy súlyt helyeznek erre a kérdésre és ez ketős kötelességemre teszi azt, hogy ezeket az okokat, amelyeket föl méltóztaitak szóval is hozni és amelyek ebben a memorandumban is foglaltatnak, alapos megfontolás tárgyává tegyem. Meg lehetnek róla győződve hogy engem ezen szakasz indítványozásánál semmielőre antipathia a magyar kereskedelem ellenében nem vezetett. (Eljenzés.)

Nekem kötelességem természetesen az összes érdekeket figyelembe venni; de ezek között az érdekek között én nagy súlyt helyezek arra, hogy a kereskedelem érdekei is megóvassanak. En abból indultam ki, hogy ez a szakasz tulajdonképpen végeredményében a magyar kereskedelemnek érdekeit nem sérti. De, mondom, az összes érveket hóbévb megfontolás tárgyává fogom még egyszer tenni. Az úgy ezáltal már a törvényhozás előtt van, annak lesz feladata e felett határozni, az jogia a kérdést elődönteni. *En azt a kérdést semmi esetre sem tekintem olyanoknak, amelytől a perrendtartásnak a sorsa függ, de hogy én az én meggyőződésemet, amelyet ezen javaslat átólvásása és tanulmányozása után is formálni kénytelen vagyok, meg nem tagadhatom, azt, gondolom, az urak természetesen is fogják találni.* Hiszen már a javaslat indoklásában is ki vannak fejtve azok az indokok, amelyekből kitünik, hogy ez nem a kereskedelem elen irányzott lépés akar lenni, hanem különösen, — amit nem méltóztatott felhozni — a magyar kereskedelemnek a külföldi direkt kereskedelem ellen való megvédését is előzoja; mert hiszen, amely előnyt mi, a mi kereskedőknek adunk — nota bene ez oly előny, amely tudtommal a világ egyetlenegy törvénykönyvében sincs a kereskedőknek biztosítva — ugyanazt vagyunk kénytelenek a külföldnek is koncedálni és ez, azt hiszem, végeredményében a magyar kereskedelemnek hasznára nem válik.

Azok a viszonyok, amelyek között az 1868. évi LIV. t.-c. létrejött, mindenesetre nagyon megváltoztak. Méltóztatásuk csak arra gondolni, hogy akkoriban még nem voltak állami bíróságok, míg ma mindenütt állami bíróságok van, amely, azt hiszem, nagyban és egészben kivánnivalót nem hagy fenn. De, mondom, én nem akarok semmiféle vártban sem prejuditálni az úgy megfontolásánknak. Ennél többet és más nem ígérhetek.

Lánzy Leó erre kérte a minisztert, hogy kijelentésére pár szóval válaszolhasson.

Távolt fölülök, ugymond, azt hinni, mintha excellenciád intenciói oly irányban mozoghatnának, amely a kereskedelmi érdekek ellen tör, de el nem hallgathatjuk, hogy a szóban forgó rendelkezés itt vitális érdekeiben sérti az egész közvetítő kereskedelmet. Excellenciád felhozta, hogy a külfölddel szemben kívánja megvédeni a hazai kereskedelmi érdekeket. Legyen szabad ezzel szemben arra utalnom, hogy nemzetközi forgalom egyáltalán csakis kereskedő és kereskedő között van és csak nagyon elszórtan, nagyon elvétve, nagyon ritkán érintkezik a külföldi kereskedő és a hazai fogyasztó közvettlenül. De ha ez nem is volna így, ha például az Ausztriával való forgalomban némileg fenn is áll a közvetlen viszony kereskedő és fogyasztó között, ez a szempont alig jöhet számba azon nagy érdekekkel szemben, amelyeket mi képviselünk.

Nagyméltóságod szavaiból kiveszszük, hogy a törvényjavaslatnak sarkalatos elveibe, alapjaiba e 84. §-nak így vagy amúgy leendő megállapítása külföldben sem ütközik. Ebből merítjük a reményt, tá-

gyok. Jöjjön édes Somossy. Férjem ez órában nincs ideháza. S a többit csak bizza rám. Tudjuk már azt mi asszonyok!

— Így már egészen más, — hagyta helyben a huszár. — Allig várom, hogy végre magunk között lehessünk.

Jó külsejű szobalány nyitott ajtót. Fehér kötényben. Fején a hagyományos kis fejkötővel. Csinosan berendezett előszoba fogadta a hadnagyot. — Uri ház! határozottan uri ház! — mormogta fogai között. Örült szerencséd van Somossy hadnagy! — tette hozzá. Azután pillantást vetett a nagy tükörbe.

Parancsoljon — szólott a ház asszonya. Bájmosolylyal vezette be vendégét a szalonba, mely a közösen lefüggő villany fényvel volt megvilágítva.

Lázás szenvedélylyel közeledett felé a huszár. Az asszonyka ügyesen siklott ki előle.

— Megenged, hogy pillanatnra magára hagyom. De meg kell szabadulnom kalapomtól s felöltömtől. Bájmosan bókol, s eltűnt a melékszóba.

— Ennivaló! határozottan ennivaló — ismételtette a hadnagy. Fürkészden nézett körül a szalonban.

— Uri ház! határozottan uri ház! Örült szerencséd ember vagy Somossy!

Mintha a világos damaszt tapéták, amelyeken előnyösen tüntek elő az értékes gobelinek és festmények, hizelegtek volna néki:

Majd a XVI-ik Lajos korabeli burtorzat vonta magára figyelmét. Elégedetten lelt.

— Mária itt vagyok, — hallatszott a háziasszony hangja.

Tüzesen szökött föl helyéről a huszár, s át akarta ölelni az asszonyt.

E pillanatban belépett a szobalány, ezüst tálcán hozva a párolgót teát, s a sandwichekot.

— Parancsoljon édes Somossy, — szorgoskodott a háziasszony. Tegye magát kényelembe,

Igy ni — tette hozzá. Egy karosszékét gördített elő, s egy kicsi asztallal zárta el a hadnagyot. Vége-hossza sem volt a túlságosan előzékeny kínálatának. A huszár majd fölfalta szemével a kívánatos asszonyt. De valahányszor csak közelebb is hajolt hozzá, sokatmondóan intett az asszonyka a nagy tükör felé, melyben a huszár mozdulatlanul látta egy helyben állani a fehérkötényes Cerberust.

— Parancsoljon, egyék, édes Somossy. Vagy talán nem izlik önnek? Pedig a sandwichekot magam készítettem.

— Vegye el az ördög a sandwichekot! — mormogta a huszár. — Köszönöm, asszonyom! Már éppen elég volt. Talán lesz kegyes mindezt elhordatni.

Heves csöngetés hallatszott.

— Még csak ez kellett! — tört ki indulatosan Somossy. — Bizonyára látogatók.

— Oh nem — válaszolt naív természetességgel az asszonyka. — Ez a Béla, ösmerem a csöngetését. De hisz ön még nem is tudja, ki az. Az uram! Egy terítéket a nagyságos urnak — fordult a szobaleány felé. — Majd én addig ajtót nyitok.

A huszár kényelmetlenül feszengett helyén. Nos, Somossy, most vád ki magad!

Egy magns, szőke férfi lépett be. Az asszony nyomban követte, mosolyogva mutatott férjére, majd a hadnagra.

— Az uram! Somossy hadnagy, akinek nagy köszönettel tartozik, édes Béla.

— Ugyan? — kérdezte sajtáságos hanglejtéssel a férj.

— Igen, uram, — szólott az asszonyka, miközben erősen nézett a férje szeméibe. A hadnagy ur ma este volt oly szives az utcai toladókok oróatlanságával szemben megvédeni az ön nejét.

— Pompásan hazudik a kis kigyó, — sziszegte Somossy.

— Nos, férjem uram, — folytatta az asz-

zony — köszönje meg szépen nekil Hangja csak úgy reszketett a maró guny s az elfojtott kacagástól.

— Uram! — fordult a férj a hadnagy felé. — Ön gentlemanhez méltón viselkedett. Fogadja nagyrabcsülésém kifejezését.

Szeméit összevonta s pillanatig mereven nézett az elképedt hadnagra. Ajkán gunyos mosoly ült. Majd nyugalmat erőltetve, szivarral kínálta meg.

— Köszönöm — szólott gépiesen Somossy. Vonásai görcsösen rángatództak a szegyénytől s a visszafojtott indulattól. Megemissültnék érezte magát. Pár pillanatt, még konvencionális társalgás folyt. De a huszár nem birta tovább. Felemelkedett s ajnálotta magát.

— Még egyszer köszönöm, uram, nőmmel szemben tanusított lovagias eljárását, szólott a bucsunál a férj. Szerencse — tette hozzá nyomatékosan — hogy a mostani léha és fölületes korban, hol csak az arcatlanság divik, —

— Még vannak önhöz hasonló uri emberek — vágott férje szavába az asszonyka. — Fogadja bucsummal előismeremet.

A huszár valamit hebegett. Vére föllázadt, a gunyos elismerésen, ami arculütés volt. Milyen bókol, s elhagyta a szalont.

Egyedül maradv a férjével, ijedten szökött a karjaiba a kicsi asszony.

— Csaknem megijesztettél, oly retentően néztél a huszárra. Ha közbe nem vágok, még furesza véget ért volna hóbortos ötletem.

— Pipogya fráter!

— Hagyjad, édes uram! Még pár ilyen zuhany és uri ember is válhat belőle.

Lehorgasztott fölvegy az utéán Somossy. Járása hanyag. Karjai erőtlennül lógnak alá. Kardja is egyhanguan kong az aszfalton.

— Na, huszár, így még le nem pipálták! — sziszegte, arcán a megemissülés kifejezésével.

maszkodva nagyméltóságod kijelentésére, hogy a kérdés újabb megfontolása után kívánásunk teljesülni fog. Azzal a reménnyel távoztunk, hogy amennyiben felszólalások történnék a mi érdeklünkben e tekintetben az esetleges ellenjavaslatnak a kormány nem fogja tekintélyének egész súlyával utját állani.

Dr. Flósz Sándor igazságügyminiszter: Arról meg lehetnek győződve az urak, hogy engem egyben nem vezet mint az a törekvés, hogy a közjót meggyőződésemben híven a lehető legjobban, a lehető legbeületesebben szolgáljam. Ettől vezéreltetve, igyekezni fogok az önk részéről felhozott szempontokat mérlegelni és érvek elől bizonyára nem fogok elzárkózni; de ha ezek meg nem győznek, természetesen, hogy a magam álláspontját leszok kénytelen védeni. Azt, hogy már ma végleg állást foglaljak, bizonyára nem is méltóztatnak kívánni.

Lánczy Leó, a küldöttség vezetője, végül kijelentette, hogy a küldöttség bízta a miniszter jóakarátában, majd bemutatta a küldöttség tagjait.

Déli 12 órakor Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter fogadta a küldöttséget, amelynek vezetője: Lánczy Leó ezáltal is rámutatott a kereskedők nagy sérelmére. Aztán ezeket mondta:

A nagyméltóságú igazságügyminiszter ur elő máris járultunk egy beadványunkra, amely ezen intézkedés ellen irányul és ebben kitéjtük összes érveinket, amelyek ezen újítás ellen felhozhatók és igyekeztünk mindazokat az érveket lerombolni, amelyek előállítottak, amidőn ezt az intézkedést a törvényjavaslatba felvettük. Nem tudom, e pillanatban sikerült-e az igazságügyminiszter elhatározásától eltéríteniük; nem tudom, mennyiben fognak rá érveink hatni; de azt mindnyáan tudjuk, hogyha nagyméltóságod elének áll, ha nagyméltóságodot sikerül meggyőzni érveink helyességéről és ientosságáról, akkor nagyméltóságodnak hathatós befolysa bizonyosan lényegesen hozzá járulni ahhoz, hogy az igazságügyminiszter ur álláspontját megváltoztassa. (Élénk helyeslés.) Hangsúlyozta az igazságügyminiszter ur, hogy e kérdésből tárcakérdést nem csinál; sőt maga is kiemelte, hogy a 34. §. nem érinti a törvény alapelveit; annál inkább bizunk tehát abban, hogy nagyméltóságod közbelépése sikerrel fog járni. (Igaz! Ugy van!)

Lánczy aztán erős argumentumokkal megokolta a küldöttség kívánását, kimutatta, hogy a tervezett szakasz éppen a vidéki kereskedőket sújtja a legérzékenyebben. Beszédét így végzi:

A kérdés annyira életbevágó annyira visszahat a gyakorlati életre hogy nagyméltóságodhoz kell fordulnunk oltalmért azzal a kérelemmel, méltóztatniuk oda hatni, hogy ne ejtsenek el egy elő joglapolatot, amely jónak bizonyult és ne léptessenek helyébe életbe oty újítás, amely senki nem segít, de a kereskedelem érdekeit teljesen károsítja. Bizva abban, hogy nagyméltóságod teljesen átéri e kérdés nagy horderőjét és tudva azt, hogy melegen érez a kereskedelem érdekei iránt, ismételtlen kérem, kegyessédekje a beadványban kitéjtett okokat méltányolva, minket e kérdésben hathatós befolysásával támogatt. (Élénk éljenzés.)

Erre Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter következésképp válaszolt!

Méltóságos uram! Igen tisztelt bartaim! A legnagyobb köszönettel veszem, hogy amidőn kellemetlen helyzetben orvoslást keresnek, ekkor bizalommal fordulnak hozzám. (Élénk éljenzés.) A dolgok mai előrehaladott stadiumában nem szükséges mondanom, hogy én természetesen nem tehetek egyebet, mint hogy az önk panaszaikat alaposan tanulmányozva a lehető legmelegebben fogom az igazságügyminiszter urnak előadni. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Teszem ezt annál inkább, mert hiszen, ha egyben-másban azt hinném is, hogy a panaszaik tulzoztak, vagy hogy aggodalmaik nem loznak bekövetkezni, mégis érzem annak a kötelezettségét, hogy midőn oly intézkedésről van szó, amelyet a kereskedőknek ilyen nagy és mondatban országszerte megnyilvánuló aggodalma vesz körül (Igaz! Ugy van!) ezen intézkedéssel szemben én a magam részéről minden tételöt megtegyek abban az irányban, hogy az önk aggodalmait eloszlathatók legyenek.

Arról meg lehetnek győződve, — hiszen mindnyájan ismerjük az igazságügyminiszter ur óccellenenciaját és azt hiszem, hogy t. barátaim is teljesen tudatában vannak ennek — hogy midőn ó törvényjavaslatába ezt az intézkedést felvette, ót semmi más nem vezette, mint áltána ös jogász szempontok és ha valakitől, ugy ó töle tavol áll az, hogy olyasvalamit akarjon, amely oly fontos osztálynak, mint a kereskedő osztálynak kára ra szolgálna. Ugy tudom, hogy ó excellenciája — mert már beszétem vele erről — abban a meggyőződésben van, hogy ez az intézkedés nem loz a kereskedői osztálynak kára ra szolgálni. Ezt szükségesnek tartottam megjegyezni, nehogy csak a legkisebb mértékben is annak a jelöltségnek adjak tápot, mintha azok az ügyek, amelyekről itt szó van, nem a legnagyobb tárgyalagossággal, a legnagyobb elölgulatlansággal, sőt a kereskedői ögos érdekek megvédésének szemléletöl áthatva kezelteinek.

Hogy mennyiben fog nekem sikerülni az önk aggodalmainak eloszlatása, azt ma nem tudhatom; hiszen oly törvényjavaslatról van szó amely az előkészítésnek már csaknem minden részétán keresztülment s amely tulajdonképpen már készen is volt, midőn én hivatalba léptem; én csak azt mondatom a tisztelt urnak ismétlen ten, hogy kedves kötelességemnek fogom tartani az önk aggyálait a legmelegebben előadni. (Éljenzés.) S legyenek meggyőződve, hogy én fogok legjobban örülni annak, ha előadásomnak oly sikere lesz, amely önöket ki lozja elégteleni. (Élénk éljenzés.)

Lánczy Leó köszönetet mondott megnyugtató kifejtéséért a miniszternek, aki társalgás közben is élénken lozalkozott a kérdés részleteivel, miatt

lőleg dr. Schreyer Jakab illusztrálta a kereskedők sérelmét. A küldöttség a miniszteröl megnyugváással távozott.

Holnap délelött 10 órakor Seüll Kálmán miniszterelnök is fogadja a küldöttséget.

A jegyzők közgyűlése.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, október 26.

A Magyarországi Községi és Közigazgatók Egyesülete ma délelött tartotta évi közgyűlést az ország minden részéből egybesereglett tagok nagy érdeklődése mellett. Miután az egyesület elnöke, Kuncze Imre megnyitotta a gyűlést, Uszaky Bálint mezőúri jegyző, egyesületi jegyző felolvasta a választmány és elnökség együttes jelentését, mely tartalom és előkelő stílus tekintetében méltó volt ahhoz a nagy és intelligens közigazgatói testülethez, mely ma az ország elpusztult középosztálya helyét foglalja el a nép vezetése tekintetében.

A jelentés mindenekelőtt Kossuth Lajos soha el nem muló érdemei iránt táplált érzelmeinek ad kifejezést s felhívja a jegyzői kart, hogy ma, vasárnap, délután 2 órakor jelenjenek meg a kerépesi-úti sírkertben, hol egyelőttük jeölül koszort helyeznek Kossuth sírjára.

A jelentés beszámol az elmúlt évben történtekről, elsősorban a közigazgatói eljárás egyszerűsítéséről szóló törvény előterjesztésére vonatkozó két új miniszteri intézkedésről. Az egyik, egy rendelet a felebezési jog és módozatainak megállapításáról, a másik a törvényhatósági, járási, községi, közigazgatói bizottsági és gyámhatósági ügyvitel elkészült tervezetéről szól. Ez utóbbi tervezetben van a jegyzői ügyviteli teendőkről szóló szabályzat is, melyhez a miniszterelnök által vezetett szaktanácsokmányban a jegyzők képviselői is hozzászóltak s előterjesztések s javaslatok a legelőkelőbb fogadtatásban részesültek. A jegyzők képviselőinek voltak oty cshajk is, amelyek nem voltak a szabályrendeletbe beilleszthetők, de a jelentés azon reményének ad kifejezést, hogy a jegyzők méltányos és ögös kívánalmak előtt az illetékes tényszók ridegen elzárkózni nem loznak. Ohajják, hogy a szolgálati viszony a bíró és jegyző, valamint az előjáróság többi tagjai között megállapítások hogy a községi iróda- és segéd-személyzet kérdése szabályoztassék és hogy az évenkénti szabadságdíj igénybevételenek joga rendeztessék.

A gyámügyi ügyviteli szabályzatban a jelentés látja kifejezésre jutni régi hangzattal abbéli elvöket, hogy a járási hatóság hatáskörét a községbe kell decentralizálni. A jelentés kiemeli továbbá, hogy az állami adók kezelésének nyújtótt a jegyzőket loz, kell menteni s elismeri, hogy az egyszerűsítési törvény emlitett ügyviteli szabályai sokat loznak javítani a helyzetben, de a hibás rendszert nem változtatják meg. Megemlíti a jelentés azt is, hogy a miniszterelnök munkarendjében nem látták az elintézésre váró teendők között a közigazgatás és az adókezelés rendezését hibáztatja a jelentés, hogy a kormány felöglaita magának államigazgatói öcölkora a falu jegyzőjét, miatt az igazi hivatalának nem élhet s lo van alaposítva adóvégrehajtóvá. Ezért a jegyző a nép szemében nem egyb, mint ostor és elemi csapás a hatalmas állam kezében, miert is kívánatosnak jelzi, hogy a kormányt, törvényhozást és társadalmat hassa át abbéli törekvésük, hogy a jegyzői intézmény revíziója, mely megtisztítsa ez állást a saiatól, mielőbb következék el.

A lelkes éljenzéssel fogadtott jelentést többek hozzászólása után egyhangulag elfogadták s az elnökségnek köszönetet szavaztak. Uszaky főjegyzőnek tiszvi buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet mondtak. A napirendnek a számvizsgáló bizottság jelentéseit illető pontját egyhangulag elfogadták. Nagyobb vitát csak egy pont keltett. A választmány ugyanis javasolta, hogy — hogy a közigazgatói érdekek hathatósabb sajtóbeli támogatása lehetö legyen, — egy Budapestben megjelenő napilap indításék újvéjkor s erre a közgyűlés jóváhagyását az elnökség részére pedig az előmunkálatokra az engedélyt kéri. Többek hozzászólása után elfogadták a választmány indítványát.

A jegyzői kamarák létesítése, az adókezelés államosítása és a jegyzők nyugdíjügyének állami kezelésbe vétele tárgyalában feltrattó inteznek a törvényhozáshoz. Több kisebb indítvány és a napirend néhány kevésbé lényeges pontjainak egyhangu elfogadása után az elnök berekesztette a közgyűlést.

KÜLFÖLD

Megkövezett jezsuiták. Portugáliában

Pombal marquis óta folytonosan tart a hare az egyház és állam közt, míg végre az állam a legutóbbi antiklerikális törvények végrehajtása által fényes győzelmet aratott az egyházon. A szerzetesrendek azonban nem akarnak csak ugy könnyedén belenyugodni a sorsukba s ahol csak lehet, a törvényeket meg akarják kerülni. Legmakacsabak természetesen a jezsuiták, akik Portugáliából egyszermindenkorra ki vannak tiltva. Ennek dacára Lisszabon közvetlen közelében, Almadaos kol-

légiomot nyitottak s tanulókat toboroztattak. Mint az *O Dia* és *O Mundo* lapok írják, az egyik jezsuita páter rendőrtisztviselői ruhába öltözve örködött az ajtó előtt az előadás alatt, hogy minden kellemetlen látogatást és zavarást megakadályozzon. Az almadi liberális lakosok azonban ezt megtudván, erőszakkal megostromolták a kollégiumot. A jezsuitákat elkergették s kőzappal kísértek öket a szomszéd városig.

HIREK

Budapest, október 26.

— BUDAPESTI NAPLO. Október 31-én új

előfizetést nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Királyi elismerés a magyar államvasutaknak. A nyírármegyei záróhadgyakorlatok rendezésében természetesen fontos szerep jutott a magyar államvasutak hálózatának. Az államvasutak igazgatósága és a hadgyakorlatok területére beosztott vasúti tisztikar ezáltal is kiünöken lelett meg leiadatának és kiérdemelte királyunk elismerését. Erről szól a hivatalos lap alábbi közleménye:

Ó császári és apostoli királyi felsége a csapatoknak az idei nyugatmagyarországi hadgyakorlatok után történt visszazállítása alkalmából, iojó év szeptember hó 30-án kelt legelőss elhatározásával, legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatóságának „a csapatelszállítások igen jó előkészítéséért és a forgalomnak ezen nehéz időszakban kiválóan ügyes irányításáért”, a magyar királyi államvasutak baiparti üzletvezetőségének pedig a körültekintő előkészítésért, valamint a csapatelszállításoknak kifogástalan lebonyolításáért legmagasabb dícsőró elismerése nyílvánítassék. Elygualt ó császári és apostoli királyi felsége rendelkezni méltóztatott, hogy a m. kir. államvasutak jobbjartari, valamint miskolczi üzletvezetőségével a forgalmi eszközök rendelkezésre bocsátásáért és a szállítmányok kitögalastalan továbbításáért a közös hadügyminiszterium köszönete közzöltessék.

— Kossuth-szobor leleplezése Laczahán. Fényesen róttá lo Kossuth Lajos iránti kegyeletét a mai napon Kisvána-Laczaháza városa, midőn szobrot állított a magyar nemzet atyjának, otyak, mely ugy nagy-ságra, mint művészi értékre becsülettére valhatnék akármelyik magyar városnak is. A másélt életnagyságu bronzszobor két méter magas talpazaton Hovay János, az ismert szobrász műve.

A mai ünnepe az országos függetlenségéi és 48-as part kifejezésében Hegedüs Károlyon a kerület képviselőjén kívül leutaztak Kossuth Ferenc elnök, dr. Barabás Béla alelnök, gróf Benyovszky Sándor, Papp Elek, Lengyel Zoltán képviselők. Azonkívül megjelent Pestvármegye képviselőiben Fuzekas Gusztáv főjegyző, Bellaagh Kálmán vármegyei főjegyző, és Langos Kálmán árszavcski ünök Budapest főváros képviselőiben Kun Gyula tanácsos. A budapesti Sasörök képviselőiben Dobrovasky Agost és Boros Soma. Ott voltak Beszenyey Ferenc volt országos képviselő, Rudnyánszky László főszolgabíró, Lapihay Sándor szolgabíró, Kégl János földbírtokos stb. Előjötték a közeli községek és falvak küldöttei is. A vendégeket lovasbandérium kísérete lo az ünnepöl városba. Az ünnepe az ev. ref. templomban istentisztelettel kezdődött, ahol Sarközy Sándor lelkész mondot imát Kossuth Lajosért. Majd a piactéren a dalárda éneke után ifj. Galambos Antal főjegyző ismertette a szobor felállításának történetét; utána dr. Barabás Béla, a függetlenség párt alelnöke gyntöbeszédében emlékezett meg Kossuthról, mint a nemzet függetlenségének és szabadságának jelképéről és zálogáról. Utána Kossuth Ferenc köszönet meg lelkes beszédben Laczaháza hazafias po gárságának áldozatkészségét. Majd Hegedüs Károly, a kerület képviselője buzdította a függetlenséghez és Kossuth emlékehez való hi ragaszkodásra választóit. Fényei Gyula olvasta fel ezután Bartók Lajosnak ez alkaiomra írt ódáját, majd Beszenyey városi főbíró és Papp Elek mondot lelkes beszédet. A dalárda éneke után a küldöttek megkoszorúzták a szobrot. Az ünnepege végeztével kétszáz terítékű bankett volt, amelyen számos lelközöntöben ünnepeiték Kossuth Ferencet.

— A Nemzeti Múzeum örel. A királyi a közoktatásügyi miniszter előterjesztése dr. Filarszky Sándor magyar nemzeti muzeumi igazgató-ört e muzeumhoz osztályigazgatóvá kinevezte és Semsey Andor a főrendbíró tagja, a Magyar Tudományos Akadémia tisztelőbeli tagjának és a Magyar Nemzeti Múzeum ásványtári fő-örének a magyar nemzeti muzeumi osztályigazgatói címet adományozta. Azonkívül a közoktatásügyi miniszter Lócza József, Koldányi Ferenc, Franzenau Agoston, Nagy Géza és dr. Schönher Gyula magyar nemzeti muzeumi öröket igazgatóörökké, dr. Sebástyán Gyula, dr. Semsey Vilhald, dr. Alády Antal és Kuthy Dezső I. osztályu segédöröket nemzeti muzeumi örökké, dr. Eöder László, Havran Dániel és dr. Batty Szigmond II. osztályu segédöröket pedig I. osztályu segédörökké nevezte ki.

— **Elmeorvosok értekezlete.** Két évvel ezelőtt jöttek össze először az ország elmeorvosai értekezletre s ma gyűlte egybe másodszor, hogy újabb tárgyalják az elmebeteg ügynek reformra szoruló kérdéseit és megvitassák ezzel kapcsolatban az elmeorvosok körébe vágó tudományos kérdéseket. Az értekezlet iránt, amely az orvos egyesületi helyiségében ma kezdődött, nagy érdeklődés nyilvánult.

Jelen voltak többek közt: dr. *Raisz* Gedeon min. tanácsos, dr. *Bium* Odón kir. közegészségügyi felügyelő a belügyi-, *Toth* Lajos min. osztálytanácsos a közoktatásügyi-, *Riekl* Gyula min. osztálytanácsos, *Szevcs* Béla titkár, dr. *Moravcsik* Emil tanár, dr. *Salgó* Jakab főorvos az igazságügyi kormány képviselőjében. A honvédelmi minisztérium részéről: dr. *Csap* Miklós főorvosorvos, dr. *Kertész* János főorvosorvos, dr. *Binszky* Béa ezredorvos. A 4-ik hadtestparancsnokságot képviselte dr. *Thormann* Miklós főorvosorvos, Budapest székes főváros, dr. *Schermann* Adolf tiszti főorvos, dr. *Viola* Imre tanácsnok, a tudomány-egyetemet dr. *Bókay* Árpád, a kolozsvári egyetemet dr. *Lechner* Károly, az országos közegészségügyi tanácsot dr. *Müller* Kálmán miniszteri tanácsos, dr. *Babarczy* *Schwartz* Ottó, dr. *Kelly* Károly udvari tanácsosok és dr. *Bolyó* Károly kir. tanácsos; az állatorvóságot dr. *Kónaly* Alajos főorvos az orvosegyesület dr. *Schwartz* Artur és dr. *Donath* Gyula m. tanárok, a mentőegyesület dr. *Kovács* Aladár főorvos. Ezenkívül jelen voltak még: dr. *Oláh* Gusztáv, dr. *Biringyer* Ferenc (Nyitra), dr. *Konrad* Jenő (Nagybánya) igazgató-főorvosok, dr. *Epstein* László, dr. *Salgó* Jakab, dr. *Pándy* Kálmán, dr. *Berger* János, dr. *Vadnay* Sándor, dr. *Pantosik* János főorvosok, dr. *Jendrassik* Ernő tanár, dr. *Baumgarten* Izidor koronaigazgatóhelyettes, dr. *Sarbo* Artur, dr. *Tausk* Ferenc, dr. *Nagy* Albert dr. *Stein* Fülöp stb.

Az értekezletet dr. *Bolyó* Károly nyitotta meg, aki szívesen üdvözölte a megjelenteket s reményének adott kifejezést, hogy a második értekezlet hasonló eredményeket fog tükrözni, mint az előző. *Czyper* Kornél miniszteri tanácsos távolléte miatt azt javasolja, válaszként meg az értekezlet elnökét dr. *Raisz* Gedeon miniszteri osztálytanácsost. (Eljenzés.)

Raisz Gedeon ezután elgondolta az elnöki székét, s rövid lendületes beszédben utalt azokra a kedvező auspiciumokra, amelyek között az értekezlet tárgyalásába fog. Utal a pénzügyminiszter exorzéjára, amely az elmebeteg-ügy felállításához a kelő eszközökről gondoskodik: egy új elmebetegintézet létesítése és a tisztviselők fizetésének szabályozása általános ösztönzéssel fog találkozni. II. értekezlet.

Miután megválasztották az értekezlet tisztikarát, dr. *Epstein* László bemutatja titkári jelentését melynek tudomásul vétele után *Schwartz* Ottó ismertette az elmebeteg-ügy törvény alapelveit. Az előadó adatai alapján az országos közegészségügyi tanács reformbizottságának tárgyalására az elmebeteg-ügy törvény tervezetét előkészítési előadásra azokat az alapelveket foglalja össze, amelyekben az új törvénynek meg kellene állnia. Nemcsak a mai, nagyszámú kormányrendeletekben szétszórt anyagot foglalja az előadás rendszeres egésze, hanem új intézményeket is kíván meghonosítani. Több érdekes fölszólalás után az értekezlet hálas köszönetet jelezte ki az előadónak, hogy elabratumát az értekezlet elé hozta.

A következő előadást dr. *Lechner* Károly kolozsvári egyetemi tanár tartotta *Az elmebeteg kezelés újabb eleveiről.* Előadó-tárgya ugyan-e tárgyra nézve dr. *Oláh* Gusztáv elmegyógyintézetét igazgató volt. Mindkét előadást a szerencsésen lelkibetegekkel szemben követendő eljárás humánusabbá tétele jellemzi. Az előadásokat nagy tetszéssel fogadták.

Az ülést délután 4 órakor folytatták, amikor is dr. *Moravcsik* Ernő Emil egyetemi tanár érdekes előadásban kifejtette, hogy a büntetési elmebeteg az egyéb elmebetegektől mennyiben különbözik, s azok ennél fogva külön intézkedésekben lennének elhelyezendők.

Az elmebeteg jogi védelme cím alatt dr. *Konrad* Jenő, a nagy-szebeni állami elmegyógyintézet igazgatója referált. Főképp az elmebeteg személyes szabadságának jogi védelmével és azok házassági jogi kérdéseivel foglalkozott.

Ezután következett volna dr. *Stein* Fülöp és *Reisz* Frigyes referatuma az alkoholiszmusról az ellene főveendő küzdelemről. De minthogy az országos közegészségügyi egyesület ezt a mozgalmat dr. *Stein* előadásai kapcsán már megfelelő irányban terelte, az előadás ezáltal elmaradt.

Az értekezletet holnap reggel 1/10 órakor folytatják.

— **A reformáció emléknapja.** A reformáció vallás megalapításának évfordulója október 31-én pénteken lesz. Ezt az évfordulót, mint minden évben, az idén is megüli mindakét protestáns egyház. A jövő pénteken a Kálvin-téri református templomban és a Deák-téri evangélikus templomban ünnepi istentisztelet lesz, melyen testületileg vesznek részt a fővárosi iskolák protestáns tanulói. Ezenkívül mindkét egyház külön ünnepet rendez a reformáció emlékére.

— **Szobátűz.** Ma hajnalban veszedelmes tűz pusztított *ösv. Gülán* Edéné magánúton Rottenbiller-utca 54. szám alatti lakásában. Úgy fél négy óra tájban, eddig még nem tudni mitől, valószínűleg az éjjeli lámpától tüzet fogott a lakás függönye, amittől a butor is meggyült. A főjtő füstszagára hamarosan felébredtek a házbeliek, akik értesítették a tűzoltókat.

A VII. kerületi tűzörség nyomban kivonult, de a lakás butorát nem tudta megmenteni. Az egész beburorítás a tűz martalékánál esett. A kár nagyságát még nem állapították meg.

— **A Lípótvárosi Kaszinó** ma déli 12 órakor rendkívüli közgyűlést tartott dr. *Fallai* Lajos alelnök elnöke alatt. Ballai bejelentette, hogy bár *Dóczy* Lajos, a Kaszinó elnöke arra hivatkozva, hogy pihónévre van szüksége, hat hónapra felmentést kért az elnöki teendőktől. A közgyűlés abban a reményben, hogy bár *Dóczy* ez idő eltelte után újra az ügyek élén üdvözölheti, a bejelentést tudomásul vette.

Az alelnök ezután előterjesztette a választmány indítványát, hogy a budgetből a mult közgyűlésén törött 5000 korona *vigalmi cétokra* újabb megszavaztassék. Egyszersmind vázlatosan ismertetve azt a szabályzatot, amelyet a választmány a hangversenyekre és előadásokra nézve a multban felmerült panaszok orvoslása érdekében kidolgozott, kiemelte azt az elhatározást is, hogy a hangversenyek a hazai művészi erőnek nagyobb teret loagnak szentelni, mint eddig; terve van véve azokonkívül matiné rendezése, amelyeknek programján történelmi, esztétikai és művészeti előadások fognak szerepelni. A közgyűlés élénk helyesléssel fogadta az előterjesztést s a 1000 koronát egyhangulag megszavazta, mire a közgyűlés az elnököt alelnöké étetése körébe véget ért.

— **A tüdővész ellen.** Berlinből táviratozzák: A tüdővész-kongresszus ma délután tartotta záróülését *Bronard* párisi tanár elnöke alatt. *Stutt* porosz közoktatásügyi miniszter örömet fejezte ki a kongresszus lezárása felett és azt kívánta, hogy a tanácskozás modtsa elő a tudományos ismereteket, ezek pedig közkinccsá váljanak. A kormány alaposan tanulmányozni fogja, hogy mit lehet tenni a kongresszus határozatainak végrehajtása érdekében. Azután *Bronard* az idegen tagok nevében megköszönte az irántuk tanúsított jóindulatot dicséret a német intézményeket és elismerte a birodalmi egészségügyi hivatali érdekeit. Azután berekesztette a kongresszust. — *Ferenc József* király a kongresszust a következő táviratban üdvözölte:

O felsége legkegyelmesebben köszöni a tüdővész ellen küzdő nemzetközi központi intézet első konferenciájának a mai táviratban kiejezett hódolatát, élénk, bensős érdeklődéssel kíséri az értekezlet elismerőreméltó törekvéseit és jó sikert kíván neki. O felsége megbízásából: *Schiessl*.

— **Sárkány József temetése** Vasárnap délután 1/4 órakor temették dr. *Sárkány* Józsefet a szolnoki törvényszék öngyilkossá lett elnökét a kerepesi-uti temető halottszámbából. A gyászszertartás megkezdése előtt már nagy számban gyűlekeztek össze az elhunyt barátai, bírótársai s ismerősei. A szolnoki törvényszék bírái gyűlést csaknem teljes számban megjelentek *Berde* István táblai bír. elnök helyettes vezetésével.

A gyászoló közönség sorában ott voltak *Lippich* Gusztáv, *Kazy* János főispánok, dr. *Oechsall* Adolf, a budapesti fővárosi elnöke *Zsitvay* Leo kuriai bír., a büntető törvényszék elnöke *Bohly* Zolt egyetemi tanár és a jogésztársaság számos kitűnősége. A halottas nagyteremben felállított ravatalt a szebbnél-zebb koszorúk egész özőne fedte. Pontban 1/4 órakor kezdte meg dr. *Horváth* Sándor evangélikus lelkész a gyászszertartást, amelyet a gyászabatorult család tagjai szokása hallgattak végig. A koporsót ezután rátették az aranyozott gyászhintóra s a közönség megindult a Deák-mauzóleum előtti sír felé. Itt *Horváth* lelkész mondott megható imát, utána pedig *Berde* István szonoki táblabíró búcsuztatta el a törvényszék nevében lelejtethetetlen elnöküket.

— **Alig egy évvel ezelőtt** — ugymond — nekem jutott a szerenese, hogy a szolnoki törvényszék nevében üdvözöljem dr. *Sárkány* Józsefet mint elnököt. Most — egy év után — ismét nekem kell a szolnoki törvényszék nevében beszélnem, hogy végbúcsút vegyek az elhunytól. Majd áttért a megboldogult elnök puritán jellemének ecsetelésére s igazságszeretetének, kötelességváltásának rövid méltatására. Érzékeny szavak kíséretében dobta az utolsó hantot a koporsóra. A megboldogult üdvögyét, aki dr. *Sárkány* József nyugalmazott táblai tanácselnök karjára támaszkodva halgatta végig a gyászszertartást, csak nehezen tudták a sírtól eltávolítani s kosibaa ültetve hazavinni.

— **A Csemegi-sírmélek leleplezése.** Kegyeletes ünnepség keretében nagy és előkelő közönség jelenlétében ment végbe ma délelőtt 11 órakor *Csemegi* Károly művészettel alkotott sírmélekének leleplezése a kerepesi-uti temetőben.

Megjelent az ünnepélyen dr. *Plósz* Sándor igazságügyminiszterrel élén a m. kir. igazságügyminisztérium testületig, a *Jogász-egylet* képviselőjében dr. *Vavrik* Béla kuriai tanácselnök, a budapesti *ügyvédi kamara* képviselőjében *Székely* Imre elnök, *Brüll* Ignác h. elnök, *Papp* József titkár; a m. kir. tud. Egyetem jogi karát dr. *Schwarz* Gusztáv dékán képviselte, kik valamennyien koszort helyeztek a sírmélek talpazatára; jelen volt még a bírói és ügyvédi kar számos kitűnősége *Székely* Ferenc koronaigazgató, *Baumgarten* Izidor koronaigazgatóhelyettes, *Gyess* Gusztáv főigazgatóhelyettes. *Hódozsy* Imre, *Neményi* Ambrus, *Bolgár* Ferenc, *Mikszáth* Kálmán, *Révai* Mór, *Mandel* Pál országgyűlési képviselők, *Dárday* Sándor állami számvetőszéki másodelnök, *Jeszzensky* Sándor közigazgatási bír., *Balogh* Jenő, *Antal* Gyula, *Marczali* Henrik egyetemi tanárok, *Konyi* Manó, *uj. Abrányi* Kornél stb. Koszort helyeztek még a sírra: a Joghallgatók Tudományos Egyesülete, a *Jogállam* szerkesztősége, *ösv. Csemegi* Károlyné, dr. *Beck* Hugó kuria bír., *Enyedy* Lászlós miniszteri tanácsos, *Huszár* Kál-

mán és családja, az *Erő* szerkesztősége, *Menczer* Lajos és családja, szállóvárosa *Csongrád* közönsége stb.

Az ünnepi aktus *Kelemen* Mór kuriai tanácselnök emlékbeszédével kezdődött, melyben a tanítvány kegyeletével dicsőítette a nagy jogtudós emlékt. Dr. *Nagy* Dezso mint jogászt, különösen mint ügyvédet jellemezte *Csemegi*g, aki mély nyomokat hagyott hátra a nemzet kulturtörténetében, de az emberiség kultúrlejtőjében is. A mulandó anyagból, ugymond, nem tudunk neki örökké maradó emléket emelni, de az általa megteremtett szellemből, a szellem hatalmától fogva soha el nem múló emléket emelt ö magának és emelünk mi neki szívünkben!

Ezzel az impozáns ünnepség véget ért.

A gyönyörű sírmélekét egy bizottság állította el, melynek tagjai voltak többek közt: dr. *Beck* Hugó kuriai bír., *Enyedy* Lukács miniszteri tanácsos és dr. *Gyomai* Zsigmond a Jogállam szerkesztője. A sírmélek tervét *Donath* Gyula kitűnő szóbrászunk készítette és *Czarrarabán* faragtak márványba. A több mint négy méter magas emlékmű egy darab márványból készült, amelyen *Justitia* mint nőalak van ábrázolva, amint balkezzel a mellszoborban kifogott *Csemegi*g fején érintve mintegy megihlető főművének: az 1878. évi V. törvényeknek, a büntető törvénykönyvnek megalkotására; jobb kezében pedig égő lámpát tart, amely a már kész művet az 1878. V. törvényeket megvilágítja. Az emlékmű allegóriája egyszerű, hatásában pedig rendkívül közvetlen. A gyönyörűen mintázott nőalak nemes arcvonásaival és ruha-redőzetének finom vonalaival mélyen megkapó. A sírmélek *Donath* Gyulának is egyik legsikerültebb alkotása.

— **Tiszti főszemle.** A cs. és kir. 32. sz. hadkiegészítő-kerületi parancsnokság területén tartózkodó cs. és kir. közös hadseregbeli, valamint a cs. kir. landwehrelbeli tartalékos havidisjós tiszti főszemléje ez évi november 4-én délelőtt 9 órakor lesz a helybeli tiszti-kaszinó terében.

— **Házasság.** Dr. *Haberfeld* Marcell fővárosi ügyvéd ma déli egy órakor vezette oltárhoz *Kiss* Ilonát dr. *Kiss* József kőbányai közgyógy-éányát. A dohány-utcai izraelita templomban ez alkalommal diszes közönség töltötte meg, melynek sorában voltak: *Berezivay* Albert és *Heltai* Ferenc országgyűlési képviselők, *Matuska* Alajos és *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármesterek, *Hanvay* Sándor előjáró, *Gyess* Gusztáv kir. főigazgatóhelyettes, *Hartenstein* Zsigmond és *Hávós* József kir. tanácsosok stb. stb.

Falok József, a fiatal újságíró kar széplehetőségű tagja vasárnap délután esküdött örök hűséget *Fuchs* Rózsika kisasszonynak. Az esküvőn tanúként szerepeltek *Markus* Miksa szerkesztő és *Wübrmann* Vilmos kereskedő.

— **Árviz Olaszországban.** *Cataniából* táviratozzák, hogy a sok esőzés folytán a folyók kiáradtak és iszonyu károkat okoztak. A catania-szirakuzai vasut *Bicooca* mellett egy kilométernyi vonalon elpusztult. A hatóságok képviselőinek és a katonáknak, akik a helyszínre mentek, ott bárkábbá kellett szállniuk. A víz, amely 5 méternyi magasságot ért el, 8 kilométer hosszúságú vonalon előtört a földet. A lausi lakosság a háztetőkre menekül és lövöldözéssel kér segítséget. A tartomány más részeiben a medrűkből kiépeit folyók falakat sodornak el és elpusztítják a szőlőket.

— **Megvagdalt rendőr.** Végzetes tévedésnek esett áldozatul az éjszaka *Kaszab* István 727. számú rendőr. A Lehel-terem posztoló rendőr egy gyanus alakot vett észre, amint egy boliba akart bejutni. Üldözöbe vette, ami közben a kardját is előlrintotta. Az üldözésre előbukkant a szomszéd utcából *Kaszab* rendőr is. Az éjszaka setéjében társa nem ismerte fel és azt gondolván, hogy ő az üldözött, kardjával fejbe vágta. *Kaszab* sebért a mentők köztölték be, ezután a rendőrkórházba szállították.

— **Elfogott kocsitolvaj.** Veszedelmes ember került tegnap a rendőrség kezébe: *Mayer* Antal bérkocsis-segéd. A minap beállított *Mirt* kocsigyártóhoz és azt mondta, hogy *Klein* Boldizsár bérkocsis megbizottja, a gazdája küldi, hogy a *Mirt*nél javítás alatt levő bérkocsiját hazavigye. *Mirt* gyanu nélkül átadta a kocsit. *Mayer* ekkor valahonnan lovat kért kölcsön és ezzel elvitte a kocsit a *Károly*-körúton levő *Mellinger* és *Weisz* beraktározó céghöz és ott eladta kiadta. Fogott vaiához egy fiatal embert, akit *Klein* Boldizsárnak, a kocsit tulajdonosának mutatott be. Erre a beraktározó-cég 120 koronánért megvette a kocsit. A bitorul szerzett pénz még estére elfogyott. Kiment tehát a Keleti pályaudvarhoz és onnan elhajtott *Kohn* Vimos őrizetlenül hagyott egyfogatu bérkocsiját. Ezt is *Mellinger*hez vitte és 50 korona előleget vett fel rá. A nyomozás során megállapították, hogy ki volt a tolvaj és tegnap letartóztatták.

(x) **Próbáljon Budapest szerenését Lukács Vilmos** bankházában *Egyszer* vasárnap V. Fűrdő-utca 10.!!!
1/10 oszt. korszeg 12.— K. 1/2 a 6.— K. 1/4 a 3.— K. 1/8 a 1.50 K.

Az emberszeretet ünnepe.

Budapest, október 26.

Gyönyörű ünnepe volt ma az emberbaráti szeretetnek. Az Országos Gyermekvédő-Egyesület, a magyar társadalom egyik legszebb alkotása, avatta fel új menedékházát. Künn, a Zuglóban épült az új ház a főváros által adományozott hatalmas, nagy telken, minden egyéb hatósági támogatás nélkül, tisztán a jó szívek adományából. Ezért volt igazán szép és fölényes a mai házatavatás, nevezetesen stációja egy évtized óta folyó nemes munkának, amelynek célja a veszendőbe indult apró lelkeknek a pusztulástól való megmentése. Ennek a munkának lelkes apostolai, áldozatrakész segítői és hálás tanúi megilletődött lélekkel gyűltek egybe, hogy megszenteljék azt a hajlékot, amelyet a könyörületesség kultusza templomává avat. És mélységes impressziókkal távoztunk mindannyian az egyszerűségében magasztos ünnepről.

Az Országos Gyermekvédő-Egyesület új menedékházát, amely az Egressy-ut és Angol-utca sarkán épült, ma avatták föl nagy ünnepélyességgel. Az épület nem rég készült el, s azt a mai alkalomból izlésesen díszítették föl az ország címereivel, hatalmas nemzeti színű lobogókkal s a főváros zászlóival. A felavatás ünnepe 11 órára volt kitűzve, de már jóval előbb gyűlekezni kezdett a közönség.

Ott voltak többek között: *Turkovich József* és gróf *Wickenburg* Márk államtitkarak, *Nagy Gábor* Neményi Imre, *Förray* és *Gardonyi* miniszteri tanácsosok, *Rudnay Béla* főkapitány, *Matuska* Alajos helyettes polgármester, *Vasilevics* János fővárosi tanácsnok, *Morzányi* Károly országgyűlési képviselő. Továbbá az Izraelita Nőegyesület képviselőjében *Fürst* Jakabné, *Herczel* Manóné, *Neumann* Arminné, az Izraelita Kézművelési-Egyesület részéről *Beményi* Dániel, az Erzsébet-intézet részéről *Lázáro* Kasztnér Janka az izraelita árvaház növendékei *Gerő* Katalin igazgatónővel, a Stefánia-kórház részéről *Bólyai* János egyetemi tanár, a Bródy Adél gyermekkórház képviselőjében *Gross* Gyula igazgató, a Szüneti Gyermektelep-Egyesület részéről *Szabó* József, a Budai Felruházó-Egyesület részéről dr. *Róna* J. elnök s nagyszámú előkelő hölgyközönség.

A vendégek dr. *Bakonyi* Kálmán igazgató fogadta. Az intézet földszintjén evő nagyterembe alig tért be a vendégsereg, ahol a 62 növendék is helyet foglalt. A földszinti terem nemzeti színű zászlókkal körülvett elnöki emelvényen foglalt helyet *Rakovszky* István az állami számvéviszék elnöke, az egyesület elnöke, akinek *Szell* Kálmán miniszterelnök a következő levelet intézte:

Nagyméltóságu elnök ur! Az országos gyermekvédő-egyesület új menedékházának felavatási ünnepélyére szóló szíves meghívásért észinte köszönetet mondok. — Nagyon sajnálom, hogy az ünnepélyen nem jelenhetek meg, mert a felavatás napján, október 26-án Budapestről távol leszek. Kiváló észinte tisztelettel igaz hive, *Szell*.

Darányi Ignác időmívelésügyi miniszter is szép levélben mentette ki magát.

Távolmaradásukat kimentették még: *Szell* Ignác és *Gulner* Gyula államtitkarak, *Márkus* József főpolgármester.

Az ünnepet a növendékek Szózata nyitotta meg, amelynek elbanguása után *Rakovszky* István tartalmas, magas szárnyalású beszédet tartott amelyben köszönetet mondott mindazoknak, akik a menedék hely létesítéséhez hozzájárultak. Kiemelte elsősorban *Neuschloss* Marcel és *Gütek* Frigyes alelnököknek, azután *Bakonyi* Kálmán igazgatónak apostoli buzgólkodását, amelynek a menedékház felépítésében legtöbb rés-e volt; halásan emlékezett meg a székesfővárosi közönségről, amely a teket ingyen engedte át, *Alpár* Ignác építőművészről, aki szintén ingyen készítette a párisi kiállításon is kitüntetett pompas terveket továbbá az egyes munkálatokat ingyen végzett derék iparosokról. Az erre lehangzó eljenzés után *Neményi* Imre osztálytanácsos a közoktatásügyi miniszter képviselője mondott melyen átértézt s tartalomra és iornára egy-képpen előkező beszédet, amelynek szépségei épp úgy, mint a szónoknak lélekkel teljes előadása helyenként zajos teisznyilvánításokra ragadta a közönséget.

Dr. *Neményi* Imre mindenekelőtt minisztere nevében üdvözli az. Országos gyermekvédőegyesület-et. Epochalisan mondja az új lelojó ünnepséget társadalmi és emberbaráti szempontból egyaránt; mert valóban nagy és igazán világmozgató szociális problémák megoldásának csak egyetlen arkanuma van, melyet nem elméletekben felovastani, sem pedig paragrafusokba törni nem lehet; ez az egyedül üdvözítő és oshatalatlan arkanum nem egyéb, mint az emberbaráti szeretetnek teltleke váltása. Az emberiség jobbainak — ugymond, benső meggyőződéssel kell hinnünk, hogy el fog következni az eszmék logikai természeténél és expanzív erejénél fogva az az idő, amikor az emberbaráti szeretet kizárólagos uralma alá fogja hajtani az elméket és a szíveket. Azalra, a talán még évszázadok keresztüli buzgódo hosszú uton, melynek végpontján a barátoké az emberbaráti szeretet egyeduralmának magasztos eszméje, mint fennragyogó végezől van kitűzve azon a nagy uton, a most felavatott intézmény szintűen egy mértőidjelző kö. De nemesak mértőidjelző kö, hanem tempom is egyszerűsind: templom melyben az emberbaráti szeretet oitárán az igaz Istennek, az örök szeretet Istenének hoztak teltsző ádozato-

kat mindazok, akik lehajoltak a szere osetlenül elhagyatott senkigyermekbeiz, hogy könyörület szoval és irgalmas kezsel letörújék bánatos könnyeiket és hogy a fertőből, melybe önhibájukon kívül és érdemetenül jutottak, szeretetlejes kézzel kiemelvén őket, a társadalom hasznos tagjaivá neveléssék azokat. Az ünnepségre egybegyűlt díszes nagy sokaságog úgy tekintli mint az intézmény megalkotói iránt a társadalom részéről megnyilatkozó, testő lélt eleven hálaszózatot és lelkes elismerést. Azzal az óhajlással, hogy ezen intézmény mindenkor hiven és tökéletesen jelejen meg az alkotók magasztos intencióinak, azzal a kívánsággal zárja be beszédét, hogy az árvák és elhagyottak Istenének az örök szeretet Istenének mindenható oitalma alatt, álljon és viragozzék ez a nemescélú intézmény az idők teljességéig.

Neményi után *Matuska* Alajos helyettes polgármester a főváros nevében Isten áidását kérte az egyesület működésére.

Ezután következett az ünnepély legmeghatóbb része. *Hegyi* Erzsike, a menedékhely 8 éves lakója elszavalta *Gerő* Károly egy ez alkalomra írt versét, amelynek utolsó passzusa ez:

Imádkozom. Óh hisz
Annyi, annyi társam,
Kertetlen pusztul
Vész el a hátában.
Imádkozom: legyen
Mikép mi megváltva,
Minden oltalmatlan,
Elhagyottat árva!
Órizz meg, óh Isten
Minden zsenge lelket
S áid meg ezt a házat.
Aid meg ezt a kertet!
Nőjön mind nagyobbra
Mindenek javára,
Legyen minden gyomból
Viruló palánta,
Dudvából gyümölcsfa,
Senyvedéstől élet
S izzó gyotrelomból
Hátateles ének!

Könyök fakadtak a közönség szemeiben, a mikro ismét *Bosóky* Imre ötvenes fücska hosszabb verset szavalt.

Ezután dr. *Bakonyi* Kálmán igazgató terjesztette elő a menedékház történetéről szóló nagyvas és érdekes jelentését, amelyet szintén nagy figyelem és élénk teltszés kísért. A programot a növendékek éneke kezdte meg, mely után a vendégek megtekintették a minden ízében modern és tökéletes berendezésű két emeletes épületet, s ez-el az ünnep véget ért.

SZÍNHÁZ, ZENE

Operaház. *Pichler* Elemér, aki még néhány év előtt mint lyovlasi, elsőrangú erőssége volt a zenekarnak, ma este *Hunyadi László*ban, mint *László* király tenorista minőségében mutatta be magát. Amióta utójára hallottuk a *Magyar Színház*ban, hangja és tudása meglepően fejlődött. A hangot még mindig gutturálisan veszi és orrán át bocsátja ki, de különben sok jó kvalitást mutat, amely részben *Manhatt* jó iskolájára vall, részben pedig német színpadon szerzett okulásra. Szövegkijéteése kitűnő, muzikálissága csahatalatlan, — sohse néz a karmesterre, elvégre maga is lebetne karmester, — értelesen tagolja a mondatokat, eléggé ügyesen játszik, előnyös megjelenése pedig illuziót kelt. Ha nem csalódunk, akkor fokozott tanulást után viszontláthatjuk a Wagner-dalművekben. A fiatal énekest nagyon rokonszenvesen fogadta a közönség. — *W. Kramer* Teréz asszony, kitűnő drámai primadonnának nagy sikert aratott *Szilágyi* Erzsébet szerepében, amely *B. Peeny* Irén, még mindig gyöngékedő művésznőnek elismert grandiózus alakítása. *W. Kramer* Teréznek leginkább a drámai részek sikerültek, míg a cikornyás részletek finomságait — természetesen — inkább csak jelezhetette. — A többi szereposztás a régi jó kezekben volt. *Blätterbauer* Gizella, mint *Gara* Mária, gyönyörű megjelenésével és izléses énekével hódított, *Ney* Dávid imanoló *Gara* Nádrák, az ensemble egyik erőssége, *Szenárdó* Cillei Ulrikája pedig a játék- és ének dolgában egyöntetűn erőteljes alakítás, amelyet kilogás nem érhet.

Várszínház. Az országos színésziskola vasárnap kezdte meg nyilvános gyakorló előadásainak a sorozatát első és másodéves növendékeivel. *Gál* Gyula tanítványai mutatták meg magukat a *Három testő* komikus szerepeiben. A darab vidám, bohókás hangulata nagyon illik a színészet ifjú csemetéihez, akik nemesak a színpadot, hanem magát az életet is rőzsaszínű világitásban látják. (Ha ugyan nem játszószák a blazirtat, a korán megvándult, ami rosszul nevelt fiatalbereknek gyakran előfordul.) A mai produkción érte-mességről, kedves temperamentumról tettek tanúságot: *Rátkai* Márton, *Berk* Amália, *Harmat* Hedvig, ki grációzus, kedves, természetes játékával elsőrangú tehetség jelét adta, továbbá *Kotás* Lóránt,

Szentirmay Béla, *Szilágyi* Ivor és *Bársony* Pista. Eleven, színes játékukon meglátszótt jeles tanárok gondos, vezelő keze.

MŰVÉSZET

A Nemzeti Szalon Kassán. A magyar kultúra és művészet ősi létszékében, *Kassán* ma megnyitott a *Nemzeti Szalon* képiállítása. A tórlat megnyitására a szép város egész intelligenciája résztvett és aztán órákhozast gyönyörűdött a tórlatban, amelynél gazdagabbat és érdekesebbet a Szalon a vidéken még nem rendezett. A megnyitó beszédet az ősz *Dubics* Zsigmond püspök nevében *Takács* Menyhért jászvári prépost mondotta, akit *Vésci* József országgyűlési képviselő a Szalon alelnöke üdvözölt nagy teltszéssel fogadott beszéddel. Díében banquet volt, amelyen számos ielkőszöntőben ünnepelték a tórlat rendezőit, a Szalon vezetőit. Este bohém-estély volt a kassai hírlapírók öleles rendezése mellett.

Lajos-kutja. A budai Korvin-térre szánt *Lajos*-kut művészi pályázatának határideje október 31-én, pénteken jár le. A pályázó művészek pályaműveiket ezen a napon délután három óráig nyújthatják be a városligeti nagy iparosarnokban, hol a mintákat a zsűri döntése után közszemlére állítják.

SPORT

Football. Nem kevesebb mint három helyen tartottak tegnap football-tornát. A csumőri-uti pályán a *Magyar Uszó Egyesület* és *Műgyetemi Football Club* I. oszpatai mérkőztek nagy érdeklődés mellett. Az eredmény 4:1 goal arányban a műgyetemiek könnyű győzelmet jelent, melynek idei negyedik szereplése ugyancsak a negyedik diadalát hozta meg. Mind a két iel erőlyesen törekszik sikert elérni, de a M. F. C. nagy főlényét mindvégig megtartja. Különösen sokat köszön e derék s kiváló főiskolai csapatunk kitűnő halfback játékosának *Nirnse*nek, ki a footballozás minden jeles kvalitásaival megáldva majd derekasan támogatja a csapatot, majd a hátvédek segítségére sietve mindenütt ott van, hol lennie kell, kiűntek még *Niessner* a leggyorsabb csatár, *Aschner* center csatár, kinek goaljai kivédhetetlenek, *Lichtmann* halfcenter, *Keiner* és *Neumann*. A M. U. E. csapatban *Géber*, *Halmay*, *Fehéry*, *Jónas*. A M. U. E. és M. F. C. II. csapatainak mérkőzése 5:1 goalal a M. F. C. javára végződött.

A *Léhel-uton* a *Budapesti Torna-Club* és *Budapesti Sport-Club* áit egymással szemben. A játék harmadik percében a Sport-Club általános meglepetésre goalt íó, melyet a B. T. C. nyolcszorosan visszaad. Eredmény 8:1 B. T. C. javára.

A *Margitszigeten* érdekes küzdelem volt a „33 Football Club” és *Ferenecvárosi Torna-Club* I. csapatának. Izgató mérkőzésből a 33 F. C. került ki győztesen 2:1 arányban legyőzve a F. T. C. csapatát. A második csapatoknál a F. T. C. csapata győzött 1:0 goal elen.

Aradi versenyek. *Aradon* ma befejeződtek a lövészények, amelyek ezuttal is sok érdekeset nyújtottak. Az eredmény a következők volt:

I. *Nyeretlenek gátversenye.* Díj 1000 korona. Távoltság 3200 méter. *Czárán* J. *Moderne*-je (lov. tulajdonos) első.

II. *Hadseregi akadályverseny.* Díj 1000 korona. Távoltság 4000 méter. Nagy A. száz. *Honi* II. (lov. Raus főhadn.) első.

III. *Maccai díj.* Díj 1000 korona. Távoltság 1600 méter. Gróf *Pejacsevich Dragana*-ja (lov. Nyárai).

IV. *Drag-Huni-akadályverseny.* Tiszteletdíj. Távoltság 6000 méter. *Vojnitch* S. *Csinos*-a (lov. Krause).

V. *Simándi nagy akadályverseny.* Díj 1800 korona. Távoltság 4800 méter. *Czárán* Z. *Legény*-e (lov. Tulajdonos).

VI. *Vigasz-verseny.* Díj 400 korona. Távoltság 1400 méter. Gróf. *Pejacsevich* A. *Kitschener*-je (lov. Szemere száz.).

Bécsi lövészények. A *Henckel*-emlékverseny takaros meglepetést hozott. Az óriási favorit *Pruszi* csak harmadik lett s a versenyt az annyira szerencsés *Blaskovits*-istálló *Viglány*a nyerte meg, *Elpenor* előtt, mely a minap gyenge társaságban helyezetlenül futott. Egyébként a *Szent László*-di-ban maga *Viglány* is messze elmaradt *Pruszi* mögött s így a mai eredmény a papíros formának nem nagy diadala. A többi futamban javarészt a favoritok győztek és csak az *Oktoberi verseny*ben kellett fellélnie, hogy az öreg steeper, *Geranium*, le tudta verni *Davensberg*et és *Ladont*.

A versenyek részletes eredménye a következők:
I. *Háromévesek gátversenye.* (Handicap.) Díj 8000 korona. Távoltság 2400 méter. *Capt. George* *Via* *Appia*-ja (Rosack) első. *Mautner* V. *Original*-ja (Morton) második. *Péchy* A. *Midas*-a (Seybal) harmadik. Azután: *Ratking*, *Füles*, *Faix*, *Delilány*. Totalizátor: 10:19. Helyreigodások: I. 50: 69. II. 50: 186. III. 50: 193.

mult héten mindvégig élénk volt a forgalom. Tekintve véve a mai állandó hívós időjárás, továbbra is élénk üzletre van kilátás. Az árak a legtöbb cikkénél emelkedő irányzatot követnek és különösen érthető volt ez a tojásüzletnél, mely cikk ára az egész héten emelkedett és ma már I. rendű friss teit tojás 90-92 koronát jegyez eredeti ládánként. *Husnemek.* Jó minőségű marhasukokban igen élénk a kereslet és ma eleje 72-80, hátulja 80-96 koronát jegyzett 100 kilonként. Silány minőségű husa beküldését nem ajánljuk. *Borjak* a tartós hideg időjárás folytán szintén megatartották az árakat és ma a minőség szerint hosszán, súlylevonás nélkül 90-110 fillérral nyertek elhelyezést kilonként. *Vidéki nehéz zússzerű* szalonalmával együtt 108-112, könnyebbek 100-108, lezuhott teiek 96-108 fillérral voltak a forgalomban. Fialat malacok 20 kilogramm darabonként borspeccenyének jól keresve kilogrammja 1.10-1.20 fillér. *Birkák* mai ára 50-70 fillér kilonként minőség szerint. *Tojásban* az egész héten élénk és mozgalmas üzlet volt. Az árak ugyszóval napról-napra emelkedtek és ma I. r. friss kelt tojás 90-92, gyengébb minőségű és erdélyi 87-89-re apadt, 76-80 koronát jegyzett eredeti ládánként s minthogy export részére nagy mennyiségű kollektív megbízhatóan friss árban, ilyenek sürgős felkúldését ajánljuk. — Vágot baromfi igen jó keresletnek örvend. Az időjárás szintén kedvez a szállításhoz és a piacra került I. r. árú jó áron nyar azonnali elhelyezést. A szállítási szakadatok és rendszeres folytatását melegen ajánljuk és a csütörtöki napokra mindig nagyobb szállítmányokat kérünk. A vágot baromfi kezelése és csomagolása tisztán történjék, hogy az áru külseje tetszetős legyen. Ma I. r. szipen, tisztán kezelt bizott ludak

kilója 1.12-1.20, gyengébb minőségű 1.04-1.10 koronát jegyzett. Vágot pulyka és káppan kevés kerül még a piacra, a kereslet ellenben nagy, miért is ezen cikkek szállítása is ajánlatos. *Előbarmomban* csendes az üzlet, ma rántani való osirke 1.10-1.30, sütni való I-r. 1.80-2., II-r. 1.—1.80, tyuk I-r. 2.20-2.50, II-r. 2.—2.20, kacsá hízott I-r. 4.—4.80, II-r. 3.—3.80, sovány 2.—2.40, lud hízott I-r. 10.—12., II-r. 8.—10., sovány 4.—5.—5.— koronát jegyzett páronként minőség szerint. *Tejtermékekben* csendes az üzlet, az árak pedig nem változtak. *Vad-félék:* Kitejlett, száraz szőrű nagy nyúlak darabja 2.40-2.50, süldőkben nincs kereslet, ár 1.20-1.40, Fogoly párja 2.—2.40, iszán párja 4.80-5.60 korona. Szarvas 70, dámvad 68-70, vaddisznó 60-100, őz 130-140 fillért jegyzett kilonként nagyság szerint. *Gyümölcsökben* ma mozgalmas az élet és I. r. tejgyümölcs jól keresett. Ma a következő árak voltak érvényben: törökbalinai alma 20-36, sóvári 14-28 szeriek 20-30, parmen 20-60, bór 20-40, pepin 20-60, pogácsa 20-32 ranet 14-33, rétes alma 16-30 korona métermázsánként. Ládába, vagy kosárba csomagolt I. r. vajonc körte 32-50, Napoleon 50-60. Sándor óár 60-70, izembart 80-40, császár 80 50 pergament 50-60 korona mm.-kint minőség szerint. *Szőlőből* száraz árú keresett és jó áron adható el. Ma kövidinka 24-28, lugos 32-36, chasselas kevert 36-40, passuttai 44-48, muskatály 44-50 fillér kilonként. *Burgonya* iránt nagyon élénk az érdeklődés és magas árak vannak érvényben. Ma fejlett nagy gumós válogatot rózsaburgonya 4.—4.10, ugyanilyen sárgea 4.20-4.40 k. jegyzett mm.-kint waggontelekekben. *Makói* faj veresbagyma 6.60-6.80, lothagyma 22 korona mm.-kint.

Napirend.

Naplár: Hétfő, október 27. — Római kátholikus: Szabina. — Protestans: Szabina. — Görög-orthodox: (október 14.) Paraszk. — Zsidó: Tischni 26. — Nap kelt: 6 óra 22 percór. — Nyugszik: 4 óra 33 percór. — Hold kelt: 1 óra 38 percór éjjel. — Nyugszik 2 óra 42 percór délután.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

Nemzeti Múzeum. Természettajzi tár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti Szalon Állandó kiállítása a (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 8-ig, Belépődíj 50 fillér.

Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-1-ig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12-ig és délután 2 órától 8-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10-12-ig.

Múzeumi könyvtár d. e. 9-1 óráig.

Akadémiai könyvtár délután 3-7-ig.

Statistikai hivatal könyvtára és térképgyűjteménye délelőtt 10-1 óráig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sóllyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Állatheti a Városligetben nyitva egész nap, Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyelvtára, tudakozó osztálya és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től 12-ig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemörömlet gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés irásutakait is eszközö) a városigeti ipari csarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külügyi kirendeltségek központi üzlet-vezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság, V. Váci-körút 32. szám alatt.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és a ki fiatalokri könnyelműség és rossz szokások által idegenszerűt és szellemi erőjét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiataloságot a nemi életről jóakarattal, tisztán és behatóan felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaitk báran, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpaszszolni, hanem olyan lelkesmeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyenmagasztos hivatású és erre való Dr. Palócz v. Kórházi orvos, specialista országos hírszintéző (Budapest, VII. kerület-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint a nő) nemi életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedve meg tisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól-lelki kínjai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegon biztos és teljes eredményvel használt gyógymódnál fogva a monarkiatlan uttoró és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ő specialis gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, hughyos-, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, az üferteszés és szifilisz utóbjait, magomlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, vérbaajokat, börtbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levelezh csak válaszlevegylet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivételre mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).
Cím: Dr. Palócz v. Kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Ideg- és nemi gyengességi állapotok impotentia, alapos gyógyítására páratlan sikerű gyógyhatásait folytán a legmelegebben ajánljuk

dr. Mitzger Tivadar
hírneves hydro-elektrotherapeutai intézetét

BUDAPEST,
Teréz-körút 44., I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8-1-ig, délután 2-8-ig.

SORSJEGYEK
melyek mástól elvannak zálogosítva, saját pénzzel váltom ki és azokra sokkal magasabb kölcsönt adunk olcsó kamattal melletti vagy vezesszem a sorsjegyeket pontosan a napi áron és visszavissza adom az önkényesen részeltelteltetett, a klubbizület közpénzben fizetem ki, kérem a zálogjegy beküldését.

FLEISSIG SANDOR BANKHAZ
BUDAPEST, Erzsébet-körút 2.

Önműködő tömegesapdák.
paktyókóknak 3 fét. cserőknak 1-20, felfüggetelt nékui egy 6j folyamán mintegy 40 darabot fognak, nem hagyunk hátra semmit figyelem, érszettek és magunkól állítódnak be. Felipse' svabogár fogók, melyek egy éjjelen át szennyi anyagot vagy rusznit fognak, 1-20 fét. Minde-nyit a legjobb eredmény. Szék-kiürítés utánvétel mellett.

Schüller, J. Bécs, II. Kr.-bauergasse 4.

Számom köszönet és elismerő írat.

Ügynökök
kik sorsjegyek részeltelteltetése való eladásával foglalkoznak általában, magas jutak ok, esetleg fixbónus mellett felvételnek.

Fleissig Sándor BANKHAZ
Budapest, Erzsébet-körút 2.

BUTOROK
úgy középszerűt, mint részletfizetésre a leggyorsabból a legmódszertelleg legintányosabban Ehrenten és Fuchs testvéreknél, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 3. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ESKÜDTÉK és ESKÜDTBÍRAK
FIGYELMÉBE!

Most, hogy az ősi esküdtéki tárgyalások megkezdődtek, szinte nélkülözhetetlen tanácsadó minden polgárnak, akit esküdték behívnak,

K. NAGY SÁNDOR
pestvidéki törvény-és bírói könyve.

Ára 60 fillér

Az Esküdték és Esküdtbírák Könyve,
a mely érthetően, röviden és mégis kimerítően felvilágosítja az esküdtet kötelességeiről és jogairól. A könyv, a mely a Magyar könyvtár 155-156. száma, megrendelhető b á r m e l k ö n y v -kereskedésben is. Kijadja:

Lampel R. (Wodianer F. és Fial)
cs. és kir. udv. könyvkereskedése

Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

A 13234. számú „Ujtások injektorokon” című, 1898. június 23-ról kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szives ajánlatokat „W. W. 6522” jel. al. Mosse Rudolf, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.

!FONTOS SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK!
Sérültek ne mulasztassák el prospektust kérni a Magyar Orvosi Műszertár Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. (A Kóros-kórház templomfalán szemben.) legújabb szabadalm.

Univerzális sérvködtörő!
Fárasztan eredményt! Kényelmes, könnyű és nyomással a legnagyobb sérv is elszárható. Úgyanúgy jóállással kösűnnek: műsibak műközők, lábgerpek, fűzők fordén-szűnőknél, egy-nestartók, hasköttők és gummi-hariganyk mörök szerint. — A betegségek súlyosabb eseteitket a valódi fűzők különlegesekkel néi óvatosan óvatos rendelésre kaphatók. Általános árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve kiküldtessék.

Osztrák-magyar bank.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK
közgyűlésének XXV. rendes évi ülése

1903. évi február havában fog megtartatni.

A szavazatra jogosított részvényesek, kik ezen közgyűlésnek tagjaként megjelenni kívánnak, fölhívatnak, hogy legkésőbb vasárnap 1902. évi november 30-ikkán déli 12 óráig az Osztrák-magyar bank husz, saját nevűre szóló s 1902. évi július hava előtt keltett részvényét, szelvényveikkel együtt, a bécsi főintézet letéti osztályánál vagy a budapesti főintézetnél vagy valamely főintézetnél letelgyék vagy lekötteskék.

Az ülések napirendje, helye és órája a közgyűlés tagjaival, a Bécsben és Budapestben megjelenő hivatalos lapokban közzétéve külön hirdmény útján kelő időben fog közöltetni.

Bécs, 1902. évi október 23-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Bilinski kormányzó, Pranger vezértitkár.

Gold főtanácsos.

*) Az Osztrák-magyar bank alapszabály 14-dik cikkének 1-8 bekezdése: Az Osztrák-magyar bank közgyűléseiben csak osztrák és magyar állami állatvölgek vehetnek részt.

*) Alapszabályok 16-dik cikke: A közgyűlésből ki van zárva: a) aki polgár, leg 1 teljes évtizedben nem lakozott az országban és is, akinek vagyona feletti a csúdeljárás megindított, ennek bevégzéséig; b) aki főtűzű illetet folytán polgári, politikai vagy bűnelítései jogában korlátozva van — ezen korlátozás tartama alatt.

*) Alapszabályok 18-dik cikke: A közgyűlésben minden tagja csak személyesen jelenhet meg és magát meghatalmazott által nem képviselheteti és a tanácskozásnyokban és határozathozatálnál, habár többféle minőségben venne is részt a tárgyalásokban, csak egy szavazattal bír.

*) Alapszabályok 19-dik cikke: Ha a részvények jogi szempontból, törvény vagy több részvényre szólóknak, annak van joga a közgyűlésben megjelenni és a szavazati jogot gyakorolni, aki a részvénytulajdonosoktól, feltéve, hogy ezek vagy osztrák vagy magyar állatvölgek, felhatalmazott mutat föl. A meghatalmazottaknak azonban a részvénybirtok kivételével egyéb személyes tulajdonoságnaknál fogva (14. és 15) cikk képeseknek kell lenniök arra, hogy a közgyűlésben részt vevessenek.

(Utányomat nem díjazattk.)

M. KIR. OPERAHÁZ. Hétfő, 1902. október hó 27-én. Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. október hó 27-én.

Paraszt-vígjáték 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza. Személyek: Baracs Imre Gyenes Eszter Gerő L. Matyi Rózsahegyi Göre Gábor Ujházi Baracsné Alsóegny Görené Demjén Szunyogné Györgyné Durbinits Hetényi Rózi Ligeti Kácsa Faludi Mihály Gabányi Bige Narcisiz. Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. október hó 27-én.

Fedák Sári vendégfelléptével. Csókon szerzett vőlegény. Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Szigeti József. Zenéjét szerzte: Serly Lajos. Személyek: Csontai Balassa Traurer Vendrei Béla Góth Előjáró Kazaliczky Eszti Rostagni Irmag Tapolczai Abrai Irén Fedák Futaki Szerényi Barnyai Póthos Ripacs Hegedűs Olga Nográdi Nefelets Nikó. Kezdeté 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. október hó 27-én.

Casanova. Regényes nagy operette 3 felvonásban, előjátékkal. Irta Faragó Jenő. Zenéjét szerzte Barna Izsó. Személyek: Casanova Nyárai Marina Vizvári E. A sátn Petruccio Szirmai Joe Dóry M. XIV. Lajos } Pietro Raakó Mózes } Barbarine Harmath I. A sátn felesége Stella Marion Napoleon Kovács Pompadour Küry Bakter Lia Pero Nánán Deli Utcai táncosnő Kápolnai. Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. október hó 27-én.

B. A. L. E. K. (Cabinet Piperlin.) Operett 3 felvonásban. Irta Raymond és Burani. Zenéjét szerzte Hervé. Fordították Rákosi Viktor és Makai Emil. Személyek: Piperlin Boross Leó Szomori Merlingard Sziágyi Colombe Tomcsányi Bardine Ráthonyi Zsuzsá Szeleseti Votivér Giróh Célien Kornai Roussignac Rubos Anita Marosi. Kezdeté 7 1/2 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. október hó 27-én.

Angol élet. Irta Ráth István. Kezdeté 7 1/2 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ. Hétfő, 1902. október hó 27-én.

Hoffmann meséi. Fantasztikus opera 3 felvonásban, egy elő- és utójátékkal. Zenéjét szerz. Offenbach Jakab. Szövegét írta Barbier Gyula. Fordította dr. Váradi Antal, Fái J. Béla és dr. Radó Antal. Személyek: Olympia Payer Koppéliusz Giulietta Sziágyi Dappertutto Kornai Antonia Kaczér Miracle Mihályi Spalanzani Gábor Sieml Hegedűs Cochenille Dalnoki Crespel Várady Pittichinaccio Luther Ney B. Ferenc Kiss B. Hermann Szemere Nathanel Kiss B. Hoffmann Kertész Az anya hangja Berts Kezdeté 7 órakor.

Legszébb könyvtárt berendezek, havi 2-3 korona részletfizetésre:

Szépíródom, szakművek bel- és külföldről: Csm Kelemen Gyula, Budapest VII., Dob-utca 91. sz. II. em. 15. levelezőlap elegendő. (Videkéről válaszbelvétel melléklendő.)

FOVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató Nagymező-utca 17. Még csak néhány napig: Egy nyugtalan éjjel nagy kómikus némajáték, előadja Paul Martinetti Erger-Rieser Fekushimas trollo együttes japáni akrobaták Tarka Szinpad A második ágy, Az előadás 8 órakor kezdődik. A téliertben reggel 5 óráig Várszínház előadása hangversenyz.

RÉMI-MULATÓ. Király-utca 71.

Rémi Tivadar, igazgató. Halmovici M., művezető. Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté 8 órakor. A szenzációs Varieté-műsornak rendkívüli sikere! Csak rövid vendégjáték! Csak néhány napig! A világhírű délamerikai énekes- és táncosnő La Belle et celebre Heloisa TITCOMB k. a. vendégfellépte.

THE 4 NOISET

a világ legjobb mű- és versenyző-kerékárosai. Georg Bonhairs-csoport a Varieté-szinpad legjobb és legnagyobb attrakciója, valamint az összes kiténő művészek felléptével. Pénztárnyitás este 7 órakor. Nappali pénztár nyitva 10-11-g és 3-5-g. Belpénzjegyek elővételben 70 kr., kaphatók: főzde Andrásy-ut 38., főzde Erzsébet-körút 51. (fürdőpálya) és főzde Király u. 72. Az előadás után a téliert-kávéháza Pécsi Hegedűs Gyula előadása hangversenyz reggel 5 óráig.

LEGOLCSÓBB KOSZORÚ

bevásárlási forrás. Dominics Katalin ÉLŐ- ÉS MŰVIRÁG-TERME. Csak Csak 17. SZ. József-körút 17. SZ.

Kézpénzkölcsön Földbirtokokra

a becsérték háromnegyed részéig 4% ellenében 15-60 évi törlesztésre. Kiszárazott birtokosok és telekhasznosok kivonattal küldendő be. Ingatlan- és jelzálog-Forgalmi-Intézet, tulajd. GURRE Ferenc. Budapest, VI., Váci-körút 39. szám. Fennállása óta közel 200 millió forint meghaladó kölcsönök konyaráltak. Alapított 1890-ben.

NE VÁSÁROLJANAK

értéktelen és néha hamisított rumot. Az esszenciák az egészégre károsak. „Battle Axe Jamaica Rum” ismeretes mint „The Nectar of Jamaica”. Minden üveg a cég felelőselete alatt eredetileg töltve. A. A. Baker & Co., London E. C. Ezen védjegy az összes kulturállam. törv. védett. CSAK elsőrangú cövegknél kapható.

Mielőtt

főrt. Su. vagy gyermekruhát rendel vagy voss, szíveskedjék, saját érdekében Koch testvérek Budapest, Károly-körút 26. legnagyobbb ruházati szalonjában megrendeljen nagy képes arjegyzéket kerni, melyet rögtön bérmentve küldünk.

BUTOR

nagy választékban részlete és készpénzért a legolcsóbb gyári arakon GONDA S. egyedül rakta István-tér 7. sz. Arjegyzék 50 fill. bélyeg be- küldés ellenében bérmentve

Részletfizetésre arany, ezüst, ókszerék, zseborák és ingaórák cson kaphatók Grünberger Armin Béla IV. Váci-utca 30. I. em. 23.

BUTOR

modern lakásberendezések Nemes és Lengyel butor-iparosoknál Budapest, IV., Keokmetti-utca 6. I. em. Nagy választék egy polgári, mint a legfokozottabb igényekkel megfellelő modern kerti hálo-, ebéd-, szalon- és uriszoba-butorkorban. Az igen tisztelt vendégek a saját érdeklődés felhívjuk szükiségüket be- szerzése előtt tájékozás céljából műhelyünkbe me- gtekinteni.

Kézfinomító Kerpel-féle folyadék a vörös, durva felrepedt kezét 3 nap alatt bársony simává és hófehérré teszi. 1 üveg 90 fillér. Kerpel gyógytár, Budapest, V., Lipót-körút 28. 4 üveg rendelésnél franco.

LEGTÖBB FÖNYEREMÉNYT HECHT BANKHÁZNÁL NYERTÉK

Leitersdorfer D. és Fia

elsőrangú férfiszabók BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 6. szám. Saját műhelyünkben készült divat-osan szabva, elegáns kivitelben, készen nagy választékban.

Chesterfield Felöltők 20 frittól 40 frittig. RAGLAN 18 frittől 40 frittig. Télikabátok minden kivitelben 20 frittől 50 frittig. Sacco-öltözetek 18 frittől 30 frittig. Jaquet- vagy Smoking-öltözetek 22 frittől 40 frittig. Városi bundák. Uj! Uj! Uj! Gianotte, Pézsmá, Hód, Mókus bélléssel 50 frittől 100 frittig. Külön osztály méretutáni rendelésekre angol és skót szövettel különlegességek. Elismert művészi szabás. Jutányos árak. Nagy szövetraktár. Méterenkénti eladás.

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL.

Díszes kiállítás, értékes ajándékmű. Egyesült a szepet a hasznosul. Kétszázötvenhat remek képből bemutatja a világ szépségeit. A képek magyarázó szöveget írta: TIMAR SZANISZLÓ. Ára díszalumből 20 korona. Megrendelhető a LAMPEL R.-féle (Wodlaner F. és Fia) ca. és kir. ud. könyvkereskedésben Budapest, Andrássy-út 21.

Az „Athenaeum” irodalmi és nyomdai r.-társulat kiadásában Budapest, VII., Kerespesi-ut 54. most jelent meg:

MÁTYÁS KIRÁLY EMLÉKKÖNYV. A nagy király kolozsvári emlékszobrának leleplezése alkalmára szülőváros, Kolozsvár szabad kir. város megbízásából szerkesztette Dr. MÁRKI SÁNDOR. 12 önálló képmelléklettel, 2 térképpel és 138 művészi kivitelű szövegrajzzal. Ára pompás díszkötésben 24 korona. Kapható a kiadóirodánál és minden könyvkereskedésben.

Table with 5 columns: M. kir. Operaház, Nemzeti színház, Várszínház, Népszínház, Magyar színház. Rows include dates like Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, and 4. n. Vasárnap este.